

Grænseoverskridende tvist mellem på den ene side en erhvervsdrivende, der fra et offer for et færdselsuheld har fået overdraget den fordring, som offeret havde mod et forsikringsselskab, og på den anden side dette forsikringsselskab: Domstolen præciserer reglerne for den retslige kompetence

Den 28. februar 2018 skete der et færdselsuheld i Polen, hvorved to køretøjer stødte sammen. Den person, der var ansvarlig for uheldet, havde tegnet en ansvarsforsikring for motorkøretøjer hos Gefion Insurance A/S (herefter »Gefion«), som er et forsikringsselskab med hjemsted i Danmark. Den 1. marts 2018 lejede skadelidte et erstatningskøretøj hos det autoværksted, hvortil hans beskadigede køretøj var blevet bragt. Som betaling for denne udlejningsydelse overdrog skadelidte fordringen på Gefion til autoværkstedet. Den 25. juni 2018 overdrog autoværkstedet derefter denne samme fordring til CNP spółka z ograniczoną odpowiedzialnością (herefter »CNP«).

Ved skrivelse af 25. juni 2018 anmodede CNP Gefion om betaling af det beløb, som fremgik af fakturaen for leje af erstatningskøretøjet.

Ved skrivelse af 16. august 2018 godkendte Crawford Polska sp. z o.o., der er et selskab med hjemsted i Polen, som Gefion havde bemyndiget til at forestå skadebehandlingen, delvist fakturaen vedrørende leje af erstatningskøretøjet og tildelte CNP en del af det fakturerede beløb for denne leje. I skrivelserns sidste del anførte Crawford Polska, at der kunne rejses krav mod selskabet i dets egenskab af organ, der var godkendt af Gefion, eller direkte mod Gefion »enten i henhold til bestemmelserne om almindelig kompetence eller ved en ret på det sted, hvor forsikringstageren, den sikrede, den begunstigede eller en anden berettiget person i henhold til forsikringsaftalen har bopæl eller hjemsted«.

Den 20. august 2018 anlagde CNP sag mod Gefion ved Sąd Rejonowy w Białymstoku (retten i første instans i Białystok, Polen).

Den 11. december 2018 udstedte denne ret et betalingspåkrav.

Gefion gjorde indsigelse mod betalingspålægget, idet selskabet bestred, at de polske retter havde kompetence til at påkende tvisten. I denne sammenhæng besluttede den polske ret at anmode Domstolen om vejledning med hensyn til fortolkningen af forordning nr. 1215/2012 om retternes kompetence og om anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser på det civil- og handelsretlige område ¹.

I sin dom af dags dato undersøger Domstolen for det første spørgsmålet om, hvorvidt EU-retten er til hinder for, at der i en tvist mellem på den ene side en erhvervsdrivende, der har erhvervet en fordring, som en skadelidt oprindeligt havde mod et forsikringsselskab, og på den anden side dette samme forsikringsselskab, i givet fald foreligger en selvstændig retslig kompetence på grundlag af bestemmelserne i artikel 7 i forordning nr. 1215/2012, hvorefter kompetencen i sager om erstatning

¹ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1215/2012 af 12.12.2012 om retternes kompetence og om anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser på det civil- og handelsretlige område (EUT 2012, L 351, s. 1).

uden for kontrakt er tillagt retten på det sted, hvor skadetilføjelsen er foregået eller vil kunne foregå [nr. 2)], og i sager vedrørende aktiviteter, der involverer en filial, et agentur eller en anden virksomhed, der er anlagt mod disse sidstnævnte, retten på det sted, hvor filialen, agenturet eller virksomheden er beliggende [nr. 5)]².

Domstolen bemærker i denne henseende, at afdeling 3 i kapitel II i forordning nr. 1215/2012 med overskriften »Kompetence i forsikringssager« opstiller en selvstændig ordning for fordeling af retternes kompetence i forsikringssager. Formålet med denne afdeling 3 er at beskytte aftalens svage part ved hjælp af kompetenceregler, der er gunstigere for denne parts interesser end de almindelige regler, og et sådant formål indebærer, at anvendelsen af de specielle kompetenceregler, der er fastsat i nævnte afdeling³, ikke udvides til at omfatte personer, som ikke har behov for denne beskyttelse. Mens den, der er indtrådt i den skadelidte persons krav, og som selv kan anses for den svage part, skal kunne påberåbe sig de særlige kompetenceregler⁴, er en særlig beskyttelse i forholdet mellem professionelle aktører inden for forsikringsbranchen i øvrigt ikke begrundet, idet ingen af parterne kan anses for at befinde sig i en svagere situation end modparten. I det foreliggende tilfælde består CNP's virksomhed i inddrivelse af fordringer hos forsikringsselskaber. Denne omstændighed, som det tilkommer den nationale ret at efterprøve, er til hinder for, at dette selskab kan anses for at være en svagere part i forhold til modparten, således at selskabet ikke kan være omfattet af de specielle kompetenceregler.

Afdeling 3 i kapitel II i forordning nr. 1215/2012 finder følgelig ikke anvendelse på en tvist mellem på den ene side en erhvervsdrivende, der har erhvervet en fordring, som en skadelidt oprindeligt havde mod et forsikringsselskab, og på den anden side dette samme forsikringsselskab, således at der ikke er noget til hinder for, at den retslige kompetence til at træffe afgørelse i en sådan tvist i givet fald foreligger på grundlag af denne forordnings artikel 7, nr. 2), eller artikel 7, nr. 5).

For det andet undersøger Domstolen, om et selskab, der i en medlemsstat i medfør af en aftale indgået med et forsikringsselskab med hjemsted i en anden medlemsstat i dette sidstnævnte selskabs navn og for dets regning driver virksomhed bestående i skadeafvikling inden for rammerne af en ansvarsforsikring for motorkøretøjer, skal anses for at være en filial, et agentur eller en anden virksomhed som omhandlet i artikel 7, nr. 5), i forordning nr. 1215/2012. Domstolen bemærker i denne henseende, at den specielle kompetenceregel, der er fastsat i denne bestemmelse, er begrundet i en særligt nær tilknytning mellem tvisten og de retter, der kan træffe afgørelse herom, hvilket begrundes, at det er disse retter, der tillægges kompetencen af retsplejehensyn og af hensyn til tilrettelæggelsen af retssagen.

Domstolen bemærker, at to kriterier gør det muligt at fastlægge, om et søgsmål vedrører driften af en filial, et agentur eller en anden virksomhed. For det første forudsætter disse begreber, at der foreligger et centrum for erhvervsudøvelsen, som udadtil varigt fremtræder som en repræsentation for hovedvirksomheden. Dette centrum skal have en ledelse og være materielt udstyret på en sådan måde, at det kan forhandle med tredjemand, således at denne ikke behøver at henvende sig direkte til hovedvirksomheden. For det andet skal tvisten vedrøre enten handlinger i forbindelse med driften af en filial eller forpligtelser, som denne har påtaget sig på hovedvirksomhedens vegne.

Hvad angår det første kriterium fremhæver Domstolen, at Crawford Polska som juridisk person har en selvstændig retlig eksistens og en ledelse. Selskabet synes desuden at have alle beføjelser til at udøve skadebehandlings- og afviklingsvirksomhed, som medfører retsvirkninger for forsikringsselskabet, således at Crawford Polska skal anses for at være et centrum for erhvervsudøvelsen, som udadtil varigt fremtræder som en repræsentation for hovedvirksomheden. Det tilkommer derimod den nationale ret at efterprøve, om dette centrum er materielt udstyret på en sådan måde, at det kan forhandle med tredjemand, således at denne ikke behøver at henvende sig direkte til hovedvirksomheden.

² Artikel 7, nr. 2) og 5).

³ Fastsat i artikel 10-16 i forordning nr. 1215/2012.

⁴ Defineret i artikel 11, stk. 1, litra b), sammenholdt med artikel 13, stk. 2, i forordning nr. 1215/2012.

Hvad angår det andet kriterium bemærker Domstolen, at Gefion har givet Crawford Polska bemyndigelse til at behandle og afvikle skaden i hovedsagen. Det var desuden Crawford Polska selv, der på Gefions vegne og for dennes regning traf afgørelsen om kun at tildele CNP en del af den krævede erstatning. Hvis denne omstændighed skulle blive bekræftet af den nationale ret, ville det følge heraf, at Crawford Polska ikke blot har været en mellemmand, der har til opgave at videregive oplysninger, men har bidraget aktivt til den retlige situation, der ligger til grund for den tvist, der er indbragt for den polske ret. Henset til, at Crawford Polska var inddraget i retsforholdet mellem parterne i hovedsagen, skal denne tvist derfor anses for at vedrøre forpligtelser, som Crawford Polska har påtaget sig på Gefions vegne.

BEMÆRKNING: Ved en præjudiciel forelæggelse kan retterne i medlemsstaterne i forbindelse med retssager, der verserer for dem, forelægge Domstolen spørgsmål vedrørende fortolkningen af EU-retten eller gyldigheden af en EU-retsakt. Domstolen træffer ikke afgørelse i den nationale retstvist. Det tilkommer den nationale ret at afgøre sagen i overensstemmelse med Domstolens afgørelse, der på tilsvarende måde er bindende for andre nationale retter i sager vedrørende en tilsvarende problemstilling.

Dette er et ikke-officielt dokument til mediernes brug og forpligter ikke Domstolen.

[Dommen](#) offentliggøres på webstedet CURIA på afsigelsesdagen.

Kontakt i Kontoret for Presse og Information: Gitte Stadler ☎ (+352) 4303 3127